

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Gospić

KLASA: 041-01/20-06/21
URBROJ: 613-11-21-7

Gospić, 19. travnja 2021.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
	Program rada	11
III.	REVIZIJA ZA 2019.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2019.	17
	Provedba naloga i preporuka	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Turističke zajednice Ličko-senjske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Turističke zajednice sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te program rada.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Turističke zajednice za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Turističke zajednice za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Turističke zajednice

Turistička zajednica obvezna je pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijave ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Turistička zajednica je organizacija koja djeluje po načelu destinacijskog menadžmenta, a osnovana je radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini Ličko-senjske županije (dalje u tekstu: Županija). U Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma (od srpnja 2020. Ministarstvo turizma i sporta, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20) upisana je u svibnju 2012. pod rednim brojem 124. Sjedište Turističke zajednice je Budačka 12, Gospić. Djelatnost obavlja u poslovnom prostoru u vlasništvu Javne ustanove za kulturu, koji koristi uz plaćanje naknade od veljače 2017. na temelju Ugovora o ustupanju uredskog prostora na privremeno korištenje (na vrijeme od pet godina).

Turistička zajednica je pravna osoba čiji su članovi u 2019. bile turističke zajednice općina, gradova, mjesta i područja osnovane na području Županije. Statut Turističke zajednice (Narodne novine 147/10), koji je bio na snazi u 2019., donesen je u prosincu 2010. Osim Statuta, doneseni su i poslovnici o radu Skupštine, Turističkog vijeća i Nadzornog odbora, Pravilnik o djelokrugu, organizaciji, sistematizaciji i unutarnjem ustrojstvu Turističkog ureda Turističke zajednice te Pravilnik o zaštiti arhivske građe. Radi usklađenja s novim Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 52/19 i 42/20), Skupština Turističke zajednice donijela je u srpnju 2020., uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma i sporta, novi Statut (Narodne novine 92/20), koji je stupio na snagu 22. kolovoza 2020.

Prema odredbama Statuta iz 2010., zadaće Turističke zajednice su: promocija turističke destinacije na području Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja; sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na području Županije; izrada strategije razvoja turizma na području Županije; promocija turističke ponude Županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom; obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a osobito u selektivnim oblicima turizma (između ostalog, seoski, kulturni i zdravstveni turizam); pružanje stručne i svake druge pomoći turističkim zajednicama s područja Županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj te poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena; koordinacija djelovanja i nadzor nad izvršavanjem ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova Županije; sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma; donošenje strateškog marketinškog plana za područje Županije; poticanje, očuvanje, unapređivanje i promicanje svih postojećih resursa i potencijala i turističke ponude Županije; izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća; analiza i ocjena ostvarivanja programa rada i financijskog plana; ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade prema turističkim zajednicama nižeg ustroja i Hrvatskoj turističkoj zajednici; objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica općina i gradova značajnih za Županiju te obavljanje i drugih poslova propisanih Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020. ili drugim propisima.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su boravišna (turistička) pristojba i turistička članarina, donacije Hrvatske turističke zajednice i drugi prihodi.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i predsjednik Turističke zajednice. Mandat članova tijela Turističke zajednice je četiri godine. Stupanjem na snagu novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma od 1. siječnja 2020., ukida se nadzorni odbor kao tijelo turističke zajednice, a njegove poslove preuzima skupština.

Skupština Turističke zajednice je najviše tijelo upravljanja i ima jedanaest članova (deset su predstavnici turističkih zajednica s područja Županije te predsjednik, odnosno župan). Skupština donosi Statut i poslovnik o radu Skupštine, odluku o osnivanju i ustroju, pravima i dužnostima te načinu poslovanja, odlučuje o izboru i razrješenju članova Turističkog vijeća i Nadzornog odbora, donosi godišnji program rada, izvješće o izvršenju godišnjeg programa rada Turističke zajednice, odluku o izvješćima koja podnosi Turističko vijeće, nadzire poslovanje Turističke zajednice te obavlja i druge poslove u skladu s odredbama Statuta. Redovne sjednice Skupštine, prema odredbama Statuta, održavaju se najmanje dva puta godišnje. Skupština, odnosno njezini članovi pravovaljano odlučuju ako je na sjednici prisutno više od polovice članova Skupštine Turističke zajednice. U 2019. održane su dvije sjednice Skupštine (u lipnju i prosincu).

Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine Turističke zajednice koje provodi odluke i zaključke Skupštine, predlaže Skupštini godišnji program rada te izvješće o izvršenju programa rada, podnosi izvješće Skupštini o svom radu, upravlja imovinom Turističke zajednice, imenuje i razrješava direktora Turističke zajednice, zahtijeva i razmatra izvješće direktora o njegovu radu te donosi odluku o prihvaćanju ili neprihvaćanju izvješća o njegovu radu, donosi poslovnik Turističkog vijeća i opće akte za službu Turističke zajednice, utvrđuje prijedlog Statuta i izmjene Statuta, utvrđuje granice ovlasti za zastupanje Turističke zajednice i raspolaganje financijskim sredstvima te obavlja i druge poslove u skladu s propisima i Statutom. Ima predsjednika i deset članova (osam bira Skupština Turističke zajednice iz redova članova Turističke zajednice, a po jednog člana bira Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora iz redova svojih članova). Turističko vijeće može pravovaljano odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovice članova Vijeća. U 2019. održane su dvije sjednice Turističkog vijeća (u lipnju i prosincu).

Nadzorni odbor ima tri člana, od kojih dva člana bira Skupština, a jednog imenuje Hrvatska turistička zajednica. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Turističke zajednice, materijalno i financijsko poslovanje, raspolaganje sredstvima te izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana Turističke zajednice. U 2019. proveden je jedan nadzor, a o obavljenom nadzoru podneseno je pisano izvješće Turističkom vijeću i Skupštini.

Predsjednik Turističke zajednice predstavlja Turističku zajednicu, saziva i predsjedava sjednicama Skupštine i Turističkog vijeća, organizira, koordinira i usklađuje rad i aktivnosti Turističke zajednice sa zakonom, Statutom i programom rada Turističke zajednice, brine se o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zadaća Turističke zajednice te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i drugim propisima. U 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2021.) predsjednik Turističke zajednice je župan mr. Darko Milinović, dr. med., koji je ujedno i predsjednik Turističkog vijeća i Skupštine Turističke zajednice.

Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova osnovan je Turistički ured. Sjedište Turističkog ureda je u sjedištu Turističke zajednice. Turistički ured ima direktora koji zastupa Turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističkog ureda, provodi odluke Turističkog vijeća i u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran je za poslovanje Turističke zajednice. Odgovorna osoba za zastupanje Turističke zajednice u 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (prosina 2020.) je direktor Turističkog ureda Ivan Radošević.

Obavljanje knjigovodstvenih poslova povjereno je obrtu za knjigovodstvene usluge. Koncem 2019. u Turističkoj zajednici bila su tri zaposlenika na neodređeno vrijeme (direktor Turističkog ureda, stručni suradnik i administrativni djelatnik).

Planiranje

U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., te odredbama Statuta Turističke zajednice, na prijedlog Turističkog vijeća, Skupština je u prosincu 2018. donijela Program rada s financijskim planom za 2019., koji je dostavljen Hrvatskoj turističkoj zajednici. Program rada sadrži ciljeve marketinške politike, pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna sredstva za njihovo izvršenje.

Financijskim planom za 2019. prihodi su planirani u iznosu od 3.520.000,00 kn (uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 800.000,00 kn), a rashodi u iznosu od 2.673.000,00 kn.

Planirani prihodi odnose se na prihode od boravišne (turističke) pristojbe u iznosu od 1.800.000,00 kn, prihode od Hrvatske turističke zajednice u iznosu od 640.000,00 kn, prihode od turističke članarine u iznosu od 230.000,00 kn te ostale nespomenute prihode u iznosu od 50.000,00 kn.

Rashodi su planirani za programske aktivnosti (funkcionalni rashodi) u iznosu od 1.778.000,00 kn ili 66,5 % te za rad Turističkog ureda i tijela Turističke zajednice (administrativni rashodi) u iznosu od 895.000,00 kn ili 33,5 % ukupno planiranih rashoda. Vrijednosno značajniji rashodi za programske aktivnosti planirani su za komunikaciju vrijednosti (*online* i *offline* komunikacija, oglašavanje u promotivnim kampanjama, brošure i tiskani materijali, promotivni materijali, tisak, televizija, radio, smeđa signalizacija) u iznosu od 870.000,00 kn, distribuciju i prodaju vrijednosti (sajmovi, posjeti novinara i studijskih grupa, prezentacije, promidžbeni materijal za sajmove) u iznosu od 280.000,00 kn, doznaku boravišne pristojbe od nautičkog turizma turističkim zajednicama nižeg ustroja u iznosu od 195.000,00 kn te za dizajn vrijednosti (potpora događanjima i brendiranje obiteljskog smještaja) u iznosu od 125.000,00 kn.

U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., te odredbama Statuta Turističke zajednice, na prijedlog Turističkog vijeća, Skupština je u svibnju 2020. usvojila Izvješće o ostvarenju programa rada i financijskog plana za 2019., koje je dostavljeno Hrvatskoj turističkoj zajednici. Prema navedenom Izvješću, prihodi su ostvareni u iznosu od 3.806.281,00 kn (uključen i preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 727.650,00 kn), a prema financijskim izvještajima Turističke zajednice za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 3.078.631,00 kn.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Dostavljeni su Financijskoj agenciji u propisanom roku te objavljeni putem Registra neprofitnih organizacija.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.078.631,00 kn, što je 70.323,00 kn ili 2,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane (bez prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina) veći za 358.631,00 kn ili 13,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	36.280,00	0,00	-
2.	Prihodi po posebnim propisima	2.017.186,00	2.333.216,00	115,7
3.	Prihodi od imovine	38,00	8,00	21,1
3.1.	Prihodi od financijske imovine	38,00	8,00	21,1
4.	Prihodi od donacija	12.500,00	3.500,00	28,0
5.	Drugi prihodi	942.304,00	741.907,00	78,7
	Ukupni prihodi	3.008.308,00	3.078.631,00	102,3

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi po posebnim propisima (boravišna/turistička pristojba i turistička članarina) u iznosu od 2.333.216,00 kn ili 75,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Značajniji su i drugi prihodi u iznosu od 741.907,00 kn ili 24,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od financijske imovine i od donacija) iznose 3.508,00 kn i imaju udjel od 0,1 % u ukupnim prihodima.

U odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni prihodi po posebnim propisima, odnosno prihodi od boravišne (turističke) pristojbe za 163.618,00 kn ili 9,2 % (zbog većeg broja ostvarenih noćenja) te prihodi od turističke članarine za 152.412,00 kn ili 65,0 % (zbog veće naplate turističke članarine od obveznika).

Prihodi po posebnim propisima ostvareni u iznosu od 2.333.216,00 kn odnose se na prihode od boravišne (turističke) pristojbe u iznosu od 1.947.103,00 kn i na prihode od turističke članarine u iznosu od 386.113,00 kn.

Prihodi od boravišne (turističke) pristojbe ostvareni u iznosu od 1.947.103,00 kn čine 63,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Od ukupno ostvarenih prihoda, pripadajući dio sredstava od boravišne (turističke) pristojbe koju na poseban račun Hrvatske turističke zajednice uplaćuju pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (*charter, cruising*) te vlasnici ili korisnici plovila koji noće na plovilu (nautičari) iznosi 409.739,00 kn. Zakon o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09 – ispravak, 97/13, 158/13 i 30/14), koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., te Zakon o turističkoj pristojbi (Narodne novine 52/19, 32/20 i 42/20), koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019., obvezuje pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja u smještajnom objektu i osobe u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu da prijave boravak građana koji u turističkom mjestu izvan svog prebivališta koriste uslugu noćenja, naplate boravišnu, odnosno turističku pristojbu i uplate naplaćeni iznos u propisanom roku na propisani račun turističke zajednice.

Uplaćena sredstva boravišne pristojbe, banka kod koje je otvoren račun, nakon izdvajanja 1,0 % sredstava Hrvatskom Crvenom križu (za službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja na temelju odredaba Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Narodne novine 71/10 i 136/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i 2,5 % na posebni račun Hrvatske turističke zajednice (za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa u turistički nerazvijenim područjima na temelju Uredbe o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019., Narodne novine 71/18), prema odredbama članka 20. Zakona o boravišnoj pristojbi, koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., dostavlja 65,0 % sredstava turističkoj zajednici općine ili grada, od čega 30,0 % sredstava turistička zajednica doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenoga zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada, 10,0 % sredstava turističkoj zajednici županije te 25,0 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Odredbama članka 20. Zakona o turističkoj pristojbi, koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019., propisano je da uplaćena sredstva turističke pristojbe, banka kod koje je otvoren račun utvrđen propisima o prihodima za financiranje drugih javnih potreba dostavlja 3,5 % sredstava na poseban račun Hrvatske turističke zajednice za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa na turistički nedovoljno razvijenim područjima i 2,0 % sredstava na poseban račun Hrvatske turističke zajednice za projekte i programe udruženih turističkih zajednica. Preostala sredstva se raspoređuju: 65,0 % sredstava lokalnoj turističkoj zajednici (od čega 30,0 % sredstava doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana, za poboljšanje uvjeta boravka turista), 15,0 % sredstava regionalnoj turističkoj zajednici i 20,0 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Boravišna (turistička) pristojba od nautičkog turizma uplaćuje se na račun Hrvatske turističke zajednice koja sredstva raspoređuje turističkim zajednicama na čijem području se ostvaruje promet u nautičkom turizmu, od čega, prema odredbi članka 21. Zakona o turističkoj pristojbi, koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019., regionalnim turističkim zajednicama pripada 15,0 %. Boravišna (turistička) pristojba plaća se po osobi i ostvarenom noćenju, a visina je utvrđena Uredbom o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019. te iznosi od 3,00 kn do 10,00 kn, ovisno o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje i o razdoblju sezone.

Na području Županije osnovane su četiri gradske turističke zajednice (u kojima je šest naselja razvrstano u A razred, sedam naselja u B razred, 19 naselja u C razred te 79 naselja u D razred), pet općinskih turističkih zajednica (u kojima su tri naselja razvrstana u A razred, pet naselja u B razred, 13 naselja u C razred te 126 naselja u D razred) i jedna turistička zajednica mjesta. Uspostavljen je jedinstveni informacijski sustav (eVisitor) koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj te služi prikupljanju i obradi podataka o pružateljima usluga smještaja i njihovim smještajnim objektima na području Republike Hrvatske, prijavi i odjavi gostiju putem interneta, obračunu i kontroli naplate boravišne pristojbe, obradi i analizi podataka, izvještavanju u statističke svrhe te međusobnoj suradnji tijela javne vlasti. Prema podacima iz eVisitora, u 2019. je u 20 740 smještajnih jedinica na području Županije s ukupno 62 609 ležajeva ostvareno 3 420 736 noćenja, što je 115 186 noćenja ili 3,5 % više u odnosu na 2018. Turistička zajednica je u 2019. na području Županije imala 8 077 obveznika plaćanja boravišne (turističke) pristojbe. Prema podacima iz eVisitora potraživanja za obračunanu boravišnu (turističku) pristojbu početkom 2019. iznosila su 1.464.208,00 kn, a koncem 2019. iznose 1.716.367,00 kn (od čega se na pripadajući dio prihoda Turističke zajednice odnosi 184.734,00 kn). Inspekcijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe te prijavom i odjavom boravka turista obavljala je nadležna inspekcija Ministarstva financija, a stupanjem na snagu Zakona o turističkoj pristojbi, inspekcijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom turističke pristojbe te prijavom i odjavom boravka turista obavlja turistička inspekcija Državnog inspektorata.

Prihodi od turističke članarine ostvareni u iznosu od 386.113,00 kn čine 12,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice, u kojem Turistička zajednica ima udjel od 10,0 %. Plaćaju ih pravne i fizičke osobe koje na području grada imaju sjedište ili podružnicu i ostvaruju prihode pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti. Turistička zajednica je u 2019. na području Županije imala 3 380 obveznika plaćanja turističke članarine. Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08, 88/10, 110/15 i 121/16), koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., visina članarine ovisi o razredu turističkog naselja u kojem je sjedište ili poslovna jedinica osobe, o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te zakonom utvrđenoj stopi na ukupni prihod. Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 52/19 i 144/20), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., visina članarine ovisi o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te o pripadajućoj stopi za obračun i plaćanje članarine utvrđene navedenim Zakonom. Poslove evidencije, obračuna i naplate turističke članarine obavlja Porezna uprava.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 741.907,00 kn odnose se na sredstva Hrvatske turističke zajednice za udruženo oglašavanje, organizaciju Prvog festivala hodanja te sufinanciranje nastupa na sajmovima u iznosu od 573.842,00 kn, otpis zastarjelih obveza iz prethodnih godina u iznosu od 78.305,00 kn (direktor Turističke zajednice u lipnju 2019. donio je Odluku o otpisu zastarjelih obveza jer dobavljači na upite Turističke zajednice o usuglašavanju salda potraživanja i obveza nisu dostavili tražene podatke niti su potraživali sredstva), naplaćena potraživanja za boravišnu pristojbu iz stečajne mase pravne osobe u iznosu od 61.876,00 kn te na sredstva doznačena od turističkih zajednica susjednih županija za zajedničke nastupe na turističkim sajmovima u iznosu od 27.884,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.019.180,00 kn, što je 452.560,00 kn ili 17,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 346.180,00 kn ili 13,0 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	634.082,00	635.740,00	100,3
2.	Materijalni rashodi	1.479.296,00	1.742.002,00	117,8
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	259.251,00	262.600,00	101,3
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	0,00	7.450,00	-
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	4.491,00	3.363,00	74,9
2.4.	Rashodi za usluge	1.097.101,00	1.239.686,00	113,0
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	89.205,00	207.480,00	232,6
2.6.	Drugi materijalni rashodi	29.248,00	21.423,00	73,2
3.	Rashodi amortizacije	8.606,00	8.462,00	98,3
4.	Financijski rashodi	9.344,00	12.752,00	136,5
5.	Donacije	65.800,00	214.786,00	326,4
6.	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	369.492,00	405.438,00	109,7
Ukupni rashodi		2.566.620,00	3.019.180,00	117,6
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		3.008.308,00	3.078.631,00	102,3
Višak prihoda		441.688,00	59.451,00	13,5

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.742.002,00 kn ili 57,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Značajniji su i rashodi za zaposlene u iznosu od 635.740,00 kn ili 21,1 % te rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 405.438,00 kn ili 13,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi i donacije) iznose 236.000,00 kn ili 7,8 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, u znatno većem iznosu ostvareni su rashodi za donacije za 148.986,00 kn ili 226,4 % (u 2019. promijenjen je način financiranja manifestacija, odnosno ostvareni su veći prihodi od Hrvatske turističke zajednice za sufinanciranje manifestacija na području Ličko-senjske županije, od čega su značajnije Jesen u Lici, Senjski ljetni karneval, Festival hodanja i Olive classic festival ozbiljne glazbe) te rashodi za materijal i energiju za 118.275,00 kn ili 132,6 % (zbog pogrešno iskazanih rashoda za usluge u iznosu od 123.391,00 kn).

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 635.740,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 519.927,00 kn, doprinose na brutoplaće u iznosu od 85.787,00 kn i druge rashode za zaposlene (regres, dar u naravi, darovi djeci zaposlenika, naknada za novorođenče te naknada za uspješnost) u iznosu od 30.026,00 kn. Najviša brutoplaća isplaćena je u iznosu od 21.630,00 kn (odnosno 13.738,00 kn neto), a najniža u iznosu od 8.197,00 kn (odnosno 6.294,00 kn neto). Plaće te prigodne godišnje naknade i nagrade isplaćene su u skladu s aktima Turističke zajednice.

Vrijednosno najznačajniji materijalni rashodi ostvareni su za rashode za usluge u iznosu od 1.239.686,00 kn, a odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 998.980,00 kn, zakupnine i najamnine (zakup i opremanje sajamskog prostora za sudjelovanje na sajmovima i poslovnog prostora za rad Turističke zajednice) u iznosu od 76.748,00 kn, intelektualne usluge u iznosu od 70.004,00 kn (vrijednosno značajnije su usluge izrade strategije razvoja turizma Županije u iznosu od 44.000,00 kn te naknade po zaključenom ugovoru o djelu za mjerenje moto rute iz brošure Moto rute Županije i autorskom djelu za glazbeno-umjetnički nastup u iznosu od 18.762,00 kn), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 28.088,00 kn, druge usluge u iznosu od 27.988,00 kn (između ostalog, usluge osiguranja imovine i manifestacije u iznosu od 10.192,00 kn i grafičke usluge u iznosu od 3.824,00 kn), računalne usluge u iznosu od 24.895,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 10.435,00 kn i komunalne usluge u iznosu od 2.548,00 kn.

Usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 998.980,00 kn u najznačajnijem dijelu odnose se na promidžbu i oglašavanje u elektroničkim medijima (udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama s drugim turističkim zajednicama i pravnim osobama) u iznosu od 784.844,00 kn, tiskanje promidžbenih materijala i turističke karte Županije u iznosu od 95.726,00 kn, sufinanciranje projekta izrade biciklističkih staza u Županiji u iznosu od 39.480,00 kn te u tiskanim medijima u iznosu od 14.371,00 kn.

Za donacije su ostvareni rashodi u iznosu od 214.786,00 kn i u najznačajnijem dijelu odnose se na donacije ostvarene na temelju natječaja za dodjelu financijskih sredstava za potpore događanjima na području Županije za 2019. u iznosu od 192.000,00 kn (vrijednosno značajnije donacije su za održavanje manifestacije Jesen u Lici u iznosu od 40.000,00 kn; Senjski ljetni karneval u iznosu od 27.000,00 kn; Festival hodanja u iznosu od 25.000,00 kn; Olive classic festival ozbiljne glazbe u iznosu od 20.000,00 kn; Festival sambe, Uskočki dani, trail & trekk utrka Life on Mars svaki pojedinačno u iznosu od 15.000,00 kn; te Eko etno Gacka, Plitvice trail, Tesla Power of lights svaki pojedinačno u iznosu od 10.000,00 kn). Korisnici donacija dostavili su izvješća o realizaciji događanja i namjenski utrošenim sredstvima.

Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija ostvareni su u iznosu od 405.438,00 kn i u najznačajnijem dijelu odnose se na prijenose sredstava boravišne (turističke) pristojbe, prikupljene od nautičkog turizma, turističkim zajednicama nižeg ustroja s područja Županije (turističke zajednice gradova Novalje i Senja, Općine Karlobag te mjesta Stara Novalja) u iznosu od 368.765,00 kn.

Višak prihoda za 2019. ostvaren je u iznosu od 59.451,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 727.650,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 787.101,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 914.074,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	30.494,00	22.032,00	72,3
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	30.494,00	22.032,00	72,3
2.	Financijska imovina	889.965,00	892.042,00	100,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	889.965,00	886.240,00	99,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,00	5.802,00	-
	Ukupno imovina	920.459,00	914.074,00	99,3
3.	Obveze	212.351,00	126.973,00	59,8
3.1.	Obveze za rashode	212.351,00	126.973,00	59,8
4.	Vlastiti izvori	708.108,00	787.101,00	111,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	920.459,00	914.074,00	99,3

U odnosu na početak godine vrijednost nefinancijske imovine manja je za 8.462,00 kn ili 27,7 %, najvećim dijelom zbog ispravka vrijednosti dugotrajne imovine.

Koncem 2019. vrijednost nefinancijske imovine (proizvedene dugotrajne imovine) u iznosu od 22.032,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 18.376,00 kn te na ulaganja u računalne programe u iznosu od 3.656,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 892.042,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 886.240,00 kn i na ostala potraživanja u iznosu od 5.802,00 kn (više plaćeni računi za oglašavanje, a pružatelj usluga oglašavanja je za isti iznos smanjio novonastale obveze prema Turističkoj zajednici u 2020.).

Obveze su koncem 2019. iskazane u iznosu od 126.973,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 85.378,00 kn ili 40,2 %. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za materijalne rashode (prema dobavljačima) u iznosu od 72.588,00 kn i na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2019.) u iznosu od 51.017,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza koncem 2019. dospjele su obveze (prema dobavljaču iz prethodnih godina) u iznosu od 2.125,00 kn. Do studenoga 2020. podmirene su obveze u iznosu od 124.848,00 kn, odnosno 98,3 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 787.101,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

Program rada

U skladu sa zadaćama utvrđenim Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., aktivnosti Turističke zajednice usmjerene su na promidžbu turizma te sustavno poticanje i koordiniranje aktivnosti za poboljšanje općih uvjeta i sadržaja boravka turista na području Županije.

Programom rada za 2019. određeno je da će Turistička zajednica provoditi aktivnosti u skladu sa Zakonom utvrđenim zadaćama, u suradnji i prema nalogu Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma. Pri izradi prijedloga Programa rada za 2019. Turistička zajednica polazila je od postavki strateških dokumenata razvoja Županije (Županijska razvojna strategija od 2011. do 2013. s rokom primjene do konca 2021. i Operativni plan razvoja cikloturizma Županije od 2017. do 2020.). Koncem 2019. Turistička zajednica donijela je Strategiju razvoja turizma Županije od 2020. do 2025.

Županijskom razvojnom strategijom je, u okviru gospodarskog razvoja, predviđen razvoj turizma kao ključnog pokretača razvoja Županije. Razvoj turizma temelji se na proširenju turističkih proizvoda i razvoju ruralnog turizma, postizanju tržišne prepoznatljivosti i jačanju tradicijskih obrta, razvoju novih oblika turističke ponude (uz prioritet zaštite okoliša i održivog razvoja), uspostavljanju turističke infrastrukture koja će moći zadovoljiti potrebe tržišta (privučenog različitim turističkim doživljajima) stvaranjem poticajnog okruženja za turistički razvoj te izradi i implementaciji obrazovnog programa turističke edukacije (za postojeće i početničke kadrove). Glavni nositelji razvoja turizma su Turistička zajednica i turističke zajednice nižeg ustroja s područja Županije. Kao pokazatelji za praćenje i unaprjeđenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude predviđeno je povećanje ukupnog prihoda od turizma te povećanje broja noćenja i dolazaka turista na području Županije. Iz Izvješća o ostvarenju programa rada za 2019. vidljivo je da je većina turističkih proizvoda i projekata Turističke zajednice utemeljena na smjernicama iz spomenute razvojne strategije, a ukupni prihodi, broj noćenja i broj dolazaka se u odnosu na prethodne godine kontinuirano povećavaju. U 2019. ukupni prihodi ostvareni su 1.274.421,00 kn ili 70,6 % više, broj noćenja 84 469 ili 11,1 % više te broj dolazaka turista 229 412 ili 7,2 % više u odnosu na 2017.

Cikloturizam posljednjih godina postaje sve značajnija turistička grana koja ima osobito veliki razvojni potencijal na ruralnim i ekološki očuvanim područjima te je stoga Županija donijela Operativni plan razvoja cikloturizma od 2017. do 2020. Operativnim planom utvrđeni su razvojni projekti čiji je cilj uređenje glavnih cikloturističkih ruta, kao i provođenje akcija vezanih uz njihovo opremanje potrebnim sadržajima, izgradnja posebnih biciklističkih staza i traka na prioritetnim dionicama koje će zadovoljavati važeću domaću zakonsku regulativu i europske standarde za cikloturizam. Turistička zajednica je operativno sudjelovala u provođenju projekata za razvoj cikloturizma u kojima je Županija nositelj, a na temelju ugovora o suradnji financijski je sudjelovala u provođenju Projekta izrade biciklističkih staza Županije (Lika Touring Ruta). Projekt je obuhvatio izgradnju županijske dvosmjerne kružne biciklističke staze dužine 564 km, nastavak izgradnje i dogradnje postojećih ciklostaza te stvaranje homogene biciklističke destinacije lokalnog, županijskog i državnog značaja. Ukupna procijenjena vrijednost projekta utvrđena je u iznosu od 398.400,00 kn, od čega Ministarstvo turizma sufinancira 80,0 % opravdanih (prihvatljivih) troškova, dok preostalih 20,0 % u jednakim dijelovima odnosno minimalno u iznosu od 39.480,00 kn ili više (ovisno o odluci o odabiru projekta i dodjeli bespovratnih sredstava Ministarstva turizma) sufinanciraju Županija i Turistička zajednica. Turistička zajednica je, u skladu s ugovorom, projekt sufinancirala u iznosu od 39.480,00 kn (sredstva su u 2019. doznačena Županiji).

Prema Strategiji razvoja turizma Županije od 2020. do 2025. turizam Županije obilježava kontinuirani rast turističkih dolazaka i noćenja uz istodobno promjenu kvalitativnih obilježja turističke ponude i potražnje (raste kvaliteta smještaja uz velik udio sve kvalitetnijeg obiteljskog smještaja i unaprjeđuje se javna turistička infrastruktura, uz sve veću potražnju za dodatnim sadržajima i proizvodima aktivnog odmora).

Strategijom je definirana vizija turizma kao jedinstven i neponovljiv boravak u ekološki očuvanom prostoru kroz razvoj održivog turizma u interesu turista, poduzetnika i stanovnika. Na temelju postavljene vizije utvrđena su četiri strateška cilja koja se odnose na učinkovito upravljanje turističkim razvojem, stvaranje infrastrukturnih pretpostavki za razvoj održivog turizma, tržišnu valorizaciju turističkih proizvoda te povećanje tržišne prepoznatljivosti. U svrhu realizacije zacrtanih strateških ciljeva, Akcijskim planom određene su mjere i projekti s kojima se u cijelom području Županije kroz proces održivog razvoja turizma poboljšavaju određeni elementi (turističke) konkurentnosti i stvaraju temeljni preduvjeti za rast i razvoj turističkog sektora te povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva. Također, u Planu razvoja proizvoda detaljno su razrađeni turistički proizvodi i opisane sve potrebne aktivnosti za njihovo daljnje unaprjeđenje i proširenje. Kao visoko konkurentni i visoko atraktivni proizvodi navedeni su sunce i more, planinarenje, cikloturizam, obilazak (*touring*), kulturni turizam, sportski ribolov, lovni turizam, adrenalinski sportovi, konjički turizam, ruralni turizam i golf. Glavni nositelji razvoja turizma su Turistička zajednica i turističke zajednice nižeg ustroja te Županija i jedinice lokalne samouprave s područja Županije.

Hrvatska turistička zajednica, nakon natječaja za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima, odobrila je sredstva Turističkoj zajednici za provođenje projekta Cesta sira. Ugovorom o sufinanciranju zaključenim u lipnju 2019., Hrvatska turistička zajednica obvezala se sufinancirati projekt u iznosu od najviše 79.000,00 kn, a rok završetka projekta bio je do konca veljače 2020. Tijekom 2019. izrađen je Prometni elaborat turističke signalizacije za Cestu sira, sirane i obiteljska poljoprivredna gospodarstva u Županiji u vrijednosti od 56.250,00 kn, a početkom 2020. izrađena je i postavljena prometna signalizacija u vrijednosti od 116.131,00 kn. Projekt je završen 2020., a Hrvatska turistička zajednica doznala je Turističkoj zajednici u 2019. sredstva u iznosu od 38.500,00 kn i 2020. u iznosu od 40.500,00 kn.

Programom rada s financijskim planom za 2019., koji je dostavljen Hrvatskoj turističkoj zajednici, utvrđeni su pojedinačno planirani zadaci i financijska sredstva za njihovo ostvarenje. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 3.520.000,00 kn (uključujući preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 800.000,00 kn) i rashodi u iznosu od 2.673.000,00 kn. Program rada obuhvaća programska područja, i to: administrativne rashode (za rad Turističkog ureda i tijela Turističke zajednice) u iznosu od 895.000,00 kn, komunikaciju vrijednosti (*online* i *offline* komunikacija, oglašavanje u promotivnim kampanjama, brošure i tiskani materijali, promotivni materijali, tisak, televizija, radio, smeđa signalizacija) u iznosu od 870.000,00 kn, distribuciju i prodaju vrijednosti (sajmovi, posjeti novinara i studijskih grupa, prezentacije, promidžbeni materijal za sajmove) u iznosu od 280.000,00 kn, doznaku boravišne pristojbe od nautičkog turizma turističkim zajednicama nižeg ustroja u iznosu od 195.000,00 kn, dizajn vrijednosti (potpora događanjima i brendiranje obiteljskog smještaja) u iznosu od 125.000,00 kn, marketinšku infrastrukturu u iznosu od 98.000,00 kn (značajniji se odnose na snimanje fotografija i promociju turističkog filma Županije), interni marketing (edukacijske radionice za sve dionike turističkog sektora na području Županije) u iznosu od 15.000,00 kn i druge rashode u iznosu od 195.000,00 kn (značajniji se odnose na izradu Strategije razvoja turizma Županije od 2020. do 2025., Hrvatski festival hodanja te Cestu sira u iznosu od 180.000,00 kn). Planirani izvori za financiranje aktivnosti utvrđenih programom rada su sredstva boravišne (turističke) pristojbe, turističke članarine, Hrvatske turističke zajednice i drugi izvori.

Prema Izvješću o ostvarenju programa rada i financijskog plana za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 3.806.281,00 kn, što je 286.281,00 kn ili 8,1 % više od planiranih. Rashodi su ostvareni u iznosu od 3.019.180,00 kn, što je 346.180,00 kn ili 13,0 % više od planiranih.

Za komunikaciju vrijednosti utrošeno je 934.422,00 kn, i to za *offline* komunikaciju u iznosu od 889.274,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na oglašavanje u promotivnim kampanjama i udruženo oglašavanje u iznosu od 739.696,00 kn), *online* komunikaciju (Internetski marketing i mrežne stranice Turističke zajednice) u iznosu od 45.148,00 kn. Za administrativne rashode utrošeno je 904.984,00 kn, i to za plaće i naknade zaposlenima u iznosu od 675.684,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 221.850,00 kn i rad tijela Turističke zajednice u iznosu od 7.450,00 kn. Za distribuciju i prodaju vrijednosti utrošeno je 404.712,00 kn (vrijednosno značajniji su nastupi na jedanaest sajмова, i to u Veroni, Londonu, Bruxellesu, Gentu, Düsseldorfu, Osaki, Seolu, Katowicama, Parmi te dva sajma u Utrechtu u iznosu od 377.817,00 kn). Turističkim zajednicama nižeg ustroja prenesena su sredstva boravišne (turističke) pristojbe od nautičkog turizma u iznosu od 368.765,00 kn. Za dizajn vrijednosti utrošeno je 203.286,00 kn, a vrijednosno značajnije su potpore za manifestacije u iznosu od 182.225 kn (značajnije su Jesen u Lici, Senjski ljetni karneval, Festival hodanja, Olive classic festival ozbiljne glazbe, Festival sambe, Uskočki dani, trail & trekk utrka Life on Mars, Eko etno Gacka, Plitvice trail i Tesla Power of lights). Za druge rashode utrošeno je 145.224,00 kn, i to za projekt Cesta sira u iznosu od 56.250,00 kn, Hrvatski festival hodanja u iznosu od 44.974,00 kn te izradu Strategije razvoja turizma Županije u iznosu od 44.000,00 kn. Za marketinšku infrastrukturu utrošeno je 42.475,00 kn (vrijednosno značajnija je promocija turističkog filma Županije na sajmovima u iznosu od 27.550,00 kn), dok je za interni marketing utrošeno 15.312,00 kn (vrijednosno značajnije je održavanje edukacijskih radionica za sve dionike turističkog sektora na području Županije u iznosu od 10.000,00 kn).

U 2019. na području Turističke zajednice bilo je 20 740 smještajnih kapaciteta (vrijednosno značajniji su kapaciteti u apartmanima, kampovima, hotelima te obiteljskom smještaju) sa 62 609 ležajeva. Prema podacima eVisitora u 2019. ostvarena su 842 622 turistička dolaska (3,7 % više u odnosu na prethodnu godinu) te 3 420 736 noćenja (3,5 % više u odnosu na prethodnu godinu). Od ukupno ostvarenih noćenja u 2019., na strane goste odnosi se 86,6 %, a domaće goste 13,4 %.

Turistička zajednica prati ostvarenje programa rada i financijskog plana. U Izvješću o ostvarenju programa rada za 2019. iskazani su podaci o planiranim i ostvarenim aktivnostima s financijskim pokazateljima prema projektima i programima. Ciljevi i zadaci predviđeni Programom rada su ostvareni, a financijska sredstva korištena su za ostvarenje aktivnosti utvrđenih spomenutim programom. Nadalje, Turistička zajednica je u 2019. ostvarila propisane zadaće vezane za promoviranje turističkih destinacija na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja, izdavanja turističkih promotivnih materijala, sudjelovanja na sajmovima, obavljanja informativnih poslova u vezi s turističkom ponudom, poticanja i sudjelovanja u organizaciji kulturnih, zabavnih, umjetničkih, sportskih i drugih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude. Bila je učinkovita u promicanju i unaprjeđenju suradnje sa Županijom u cilju unaprjeđenja uvjeta boravka turista, produljenja turističke sezone i povećanja turističke ponude. U vezi s učinkovitosti trošenja sredstava prikupljenih od boravišne (turističke) pristojbe, prihoda od turističke članarine te drugih izvora sredstva su korištena u skladu s Programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 19. listopada 2020. do 19. travnja 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija i aktivnosti u vezi s poslovanjem, kao i usklađenost provedenih aktivnosti s programom rada
- ocijeniti efikasnost u promicanju i unaprjeđenju suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna te drugih izvora.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020.
2. Zakon o članarinama u turističkim zajednicama, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020.
3. Zakon o boravišnoj pristojbi, koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019.
4. Zakon o turističkoj pristojbi, koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019.
5. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu

7. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
9. Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019.
10. Statut Turističke zajednice (prosinac 2010.)
11. Poslovnik o radu Skupštine Turističke zajednice (prosinac 2010.)
12. Poslovnik o radu Turističkog vijeća Turističke zajednice (ožujak 2011.)
13. Pravilnik o djelokrugu, organizaciji, sistematizaciji i unutarnjem ustrojstvu Turističkog ureda Turističke zajednice (studen 2011.)
14. Program rada s financijskim planom za 2019.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i/ili s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Turističke zajednice. Provjerena je dokumentacija u vezi s turističkim članarinama, boravišnim (turističkim) pristojbama i drugim приходima. Nadalje, provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknada zaposlenima, naknada osobama izvan radnog odnosa te ulaznih računa. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba Turističke zajednice o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te program rada.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Planiranje

1.1. Turistička zajednica donijela je Program rada s financijskim planom za 2019. u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020. Program rada sadrži pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna sredstva za njihovo izvršenje. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 3.520.000,00 kn (uključen i višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 800.000,00 kn), a rashodi u iznosu od 2.673.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od boravišne (turističke) pristojbe u iznosu od 1.800.000,00 kn, Hrvatske turističke zajednice u iznosu od 640.000,00 kn, turističke članarine u iznosu od 230.000,00 kn te ostale nespomenute prihode u iznosu od 50.000,00 kn. Rashodi su planirani za administrativne rashode u iznosu od 895.000,00 kn, komunikaciju vrijednosti u iznosu od 870.000,00 kn, distribuciju i prodaju vrijednosti u iznosu od 280.000,00 kn, doznaku boravišne pristojbe od nautičkog turizma turističkim zajednicama nižeg ustroja u iznosu od 195.000,00 kn, dizajn vrijednosti u iznosu od 125.000,00 kn, marketinšku infrastrukturu u iznosu od 98.000,00 kn, interni marketing u iznosu od 15.000,00 kn i druge rashode u iznosu od 195.000,00 kn.

Programom rada i financijskim planom za 2019. prihodi su planirani prema izvorima, a rashodi prema programskim aktivnostima. Turistička zajednica nije planirala prihode i rashode prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije. Nadalje, rashodi nisu planirani prema izvorima financiranja te je otežano praćenje namjenskog trošenja sredstava. U poslovnim knjigama rashodi nisu evidentirani prema pojedinim programskim aktivnostima, odnosno nisu povezani s aktivnostima navedenim u godišnjem programu rada, što onemogućuje usporedbu planiranih s ostvarenim veličinama.

Prema odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbom članka 13. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se Plan prihoda i rashoda priprema najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije. Nadalje, prema odredbi članka 58. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je na snazi od 1. siječnja 2020., turističke zajednice, između ostalog, dužne su sastaviti financijski plan sukladno propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati financijski plan na način propisan Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Također, preporučuje radi mogućnosti praćenja ostvarenih rezultata s planiranim u poslovnim knjigama iskazati za koju je programsku aktivnost pojedini rashod ostvaren.

Prema Izvješću o ostvarenju programa rada i financijskog plana za 2019., prihodi su ostvareni u iznosu od 3.806.281,00 kn, što je 286.281,00 kn ili 8,1 % više od planiranih, a rashodi su ostvareni u iznosu od 3.019.180,00 kn, što je 346.180,00 kn ili 13,0 % više od planiranih. U okviru prihoda vrijednosno značajnije odstupanje odnosi se na turističku članarinu koja je planirana u iznosu od 230.000,00 kn, a ostvarena u iznosu od 386.113,00 kn, što je 156.113,00 kn ili 67,9 % više od planiranog. U okviru rashoda vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na programska područja dizajn vrijednosti, distribuciju i prodaju vrijednosti te prijenos sredstava boravišne pristojbe turističkim zajednicama nižeg ustroja koja su planirana u iznosu od 600.000,00 kn, a ostvarena u iznosu od 976.763,00 kn, što je 376.763,00 kn ili 62,8 % više od planiranog.

S obzirom na značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na financijski plan, trebalo je donijeti izmjene financijskog plana za 2019. Odredbom članka 5., stavka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana provode tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana, dok je odredbom članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano da se izmjene i dopune financijskog plana obvezno provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje izmjena i dopuna financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Turistička zajednica obvezna je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima pojedini rashodi nisu evidentirani ni iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije utvrđenim Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. U okviru rashoda za materijal i energiju u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 67.141,00 kn te usluge izrade Prometnog elaborata turističke signalizacije u iznosu od 56.250,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za usluge.

Nadalje, u okviru usluga promidžbe i informiranja u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za sufinanciranje Projekta izrade biciklističkih staza u Županiji u iznosu od 39.480,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za donacije. Prema odredbi članka 6. spomenutog Pravilnika, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni financijskim izvještajima iskazana potraživanja za turističku članarinu i boravišnu (turističku) pristojbu (potraživanja za prihode poslovanja). Prema pisanom obrazloženju Turističke zajednice iz siječnja 2021., podatak o prihodima od turističke članarine za 2019. Turistička zajednica dobila je u ožujku 2020. nakon što je Hrvatska turistička zajednica od Porezne uprave zaprimila podatke o uplaćenju članarini za 2019. Iste podatke Turistička zajednica prosljedila je turističkim zajednicama nižeg ustroja. Navodi se da Turistička zajednica ne raspolaže podacima o svim obveznicima plaćanja turističke članarine i iz izvješća koja Porezna uprava dostavlja vidljivo je samo koliko iznose obveze po pitanju uplate članarine turističkim zajednicama. Nadalje, navodi se da Turistička zajednica ne raspolaže podacima o prihodima od turističke članarine za 2020. S obzirom na to da je sustav eVisitor još uvijek u nadogradnji, jedini podatak o prihodima od turističke članarine su izvodi sa žiroračuna Turističke zajednice. Također se navodi da će se potraživanja za 2020. moći utvrditi kada se izvrši konačni obračun sukladno Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., i to koncem veljače, odnosno travnja 2021.

Prema odredbi članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., Porezna uprava dostavlja turističkim zajednicama jednom mjesečno podatke. Prema odredbi članka 12. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., Porezna uprava dostavlja lokalnim turističkim zajednicama, Hrvatskoj turističkoj zajednici i ministarstvu nadležnom za turizam jednom mjesečno podatke putem sustava eVisitor.

Prema podacima iz eVisitora potraživanja za obračunanu boravišnu (turističku) pristojbu početkom 2019. iznosila su 1.464.208,00 kn, a koncem 2019. iznose 1.716.367,00 kn (od čega se na pripadajući dio prihoda Turističke zajednice odnosi 184.734,00 kn). Prema odredbama članaka 16. i 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, financijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja, a račun potraživanja za prihode poslovanja sadrži potraživanja od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za turističku članarinu i boravišnu (turističku) pristojbu u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, preporučuje u suradnji s Poreznom upravom i Hrvatskom turističkom zajednicom utvrditi potraživanja od turističke članarine.

Turistička zajednica prihvaća i suglasna je s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Turističke zajednice za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Turistička zajednica postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2012.	Razraditi financijski plan prema vrstama rashoda utvrđenih računskim planom te pratiti ostvarenja rashoda u odnosu na plan.	-	nije provedeno
2.		2012.	Donijeti izmjene ako tijekom godine dođe do odstupanja od programa rada i financijskog plana, u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.	-	nije provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2012.	U poslovnim knjigama iskazati potraživanja za boravišnu pristojbu i turističku članarinu.	-	nije provedeno
4.	Programi i projekti	2012.	Pratiti ostvarenje ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada, utvrditi pokazatelje, uspostaviti način praćenja ostvarenja ciljeva te u okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima.	-	provedeno

*Turistička zajednica nije bila obvezna dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2012.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. *Turistička zajednica prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.*